

Duurzaam Dalfsen ***projectenboek 2014-2015***

Auteur: Melanie Gils - van der Loo
Afdeling: Milieu en Bouwen
Datum: November 2013

Inhoudsopgave

Speerpunt: Gemeentelijke Duurzaamheid

Projectplan 1 Meerjarenprogramma 2016-2017	2
Projectplan 2 CO ₂ -scan 2013 en 2014	3
Projectplan 3 Voortgangsrapportages Duurzaamheidsbeleid	4
Projectplan 4 Verduurzaming gemeentelijke gebouwen	5
Projectplan 5 Activiteiten Natuur en Milieu Educatie	6

Speerpunt: Duurzaam (T)huis

Projectplan 6 Duurzaam (T)huis	7
Projectplan 7 Duurzame Nieuwbouw / Bewonersbegeleiding	8
Projectplan 8 Energiebesparing op maat	9
Projectplan 9 Proeftuin Energieneutraal Renoveren	10

Speerpunt: Duurzaam Bedrijf

Projectplan 10 Duurzaam Bedrijf	11
Projectplan 11 Duurzaamheidsprijs	12

Speerpunt: Duurzame Energie

Projectplan 12 Duurzaam Hoonhorst 2050	13
Projectplan 13 Nieuwleusen Synergie	14
Projectplan 14 Leefbaar Lemelerveld	15
Projectplan 15 Bewonersinitiatieven Dalfsen en Oudleusen	16
Projectplan 16 Duurzame energie bij Agrariërs	17
Projectplan 17 Zonnepanelen op niet-MKB gebouwen	18
Projectplan 18 Nieuwe Energie NW-Overijssel	19

Speerpunt: Duurzame Mobiliteit

Projectplan 19 Duurzame Mobiliteit	20
------------------------------------	----

SPEERPUNT: GEMEENTELIJKE DUURZAAMHEID

Projectplan 1

ONDERWERP	Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2016-2017
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none">- Behandelend ambtenaar: Melanie Gils- Telefoonnummer: 394- Portefeuillehouder: Klaas Agricola- Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	In 2014 en 2015 wordt uitvoering gegeven aan het Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2014-2015. We hebben afgesproken dat het duurzaamheidsbeleid elke 2 jaar wordt bijgesteld middels een Meerjarenprogramma, vanwege de snelle ontwikkelingen op het gebied van Duurzaamheid.
PROBLEEM	Voor de jaren 2016/2017 moet een nieuw Meerjarenprogramma Duurzaamheid worden opgesteld.
DOELSTELLING	De kaders van het duurzaamheidsbeleid middels het Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2016-2017 door de raad laten vaststellen.
RESULTAAT	Een vastgesteld Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2016-2017
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none">- Personeel: Bijdrage/informatie vanuit meerdere afdelingen kan noodzakelijk zijn- Financiën: -- Automatisering: -- Juridische aspecten: -- Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none">- Projectteam Duurzaamheid- Bestuurszaken en Communicatie- Financien
COMMUNICATIE	<ul style="list-style-type: none">- Het Meerjarenprogramma zal vergezeld gaan van een communicatieplan
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none">- Activiteiten: Opstellen Meerjarenprogramma. Optioneel: opiniërende raadsdiscussies- Organisatie: Melanie Gils- Tijdsplanning: april - november 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none">- Inzet intern: 100 uur- Inzet extern: -- Overig: -
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none">- Toetsing/meting van de resultaten: Vastgesteld Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2016-2017- Evaluatie van het proces: -- Aanbevelingen en bijstellingen: -

Projectplan 2

ONDERWERP	CO₂-scan 2013 en 2014
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Om een CO ₂ -neutrale gemeente in 2025 te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat de in het Meerjarenprogramma 2009-2012 opgenomen subdoelstellingen worden behaald. Door middel van een jaarlijkse CO ₂ -scan worden de vorderingen op het gebied van CO ₂ -reductie bijgehouden.
PROBLEEM	Om de vorderingen op het gebied van CO ₂ -reductie bij te kunnen houden, en daar waar noodzakelijk bij te kunnen sturen, is het van belang om jaarlijks een CO ₂ -scan uit te voeren.
DOELSTELLING	Een CO ₂ -scan uitvoeren.
RESULTAAT	Gegevens over de CO ₂ -uitstoot van 2013 en 2014 en de invloed van gemeentelijke projecten op deze CO ₂ -uitstoot.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: - - Financiën: - - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	Melanie Gils
COMMUNICATIE	<ul style="list-style-type: none"> - De CO₂-scan wordt in combinatie met de voortgangsrapportage duurzaamheid in april 2014 en 2015 aan de raad aangeboden.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Opvragen definitieve CO₂-uitstootcijfers en maken van berekeningen invloed projecten op CO₂-uitstoot. - Organisatie: - - Tijdsplanning: Maart - April
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 20 uur - Inzet extern: - - Overig: € 3.000,- p.j. voor Energie in Beeld.
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Raad heeft kennisgenomen van de CO₂-scan 2013 en 2014. - Evaluatie van het proces: - - Aanbevelingen en bijstellingen: -

Projectplan 3

ONDERWERP	Voortgangsrapportages Duurzaamheidsbeleid
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none">- Behandelend ambtenaar: Melanie Gils- Telefoonnummer: 394- Portefeuillehouder: Klaas Agricola- Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Om de raad op de hoogte te kunnen houden van de lopende projecten en projectresultaten binnen het duurzaamheidsbeleid is ervoor gekozen om tweemaal per jaar een inhoudelijke voortgangsrapportage op te stellen en deze ter informatie aan de raad aan te bieden.
PROBLEEM	De raad wil graag op de hoogte worden gehouden van de vorderingen van het duurzaamheidsbeleid.
DOELSTELLING	In april en oktober 2014 en 2015 een voortgangsrapportage duurzaamheidsbeleid aan de raad aanbieden.
RESULTAAT	De raad is op de hoogte van de voortgang van het duurzaamheidsbeleid.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none">- Personeel: Binnen het projectteam worden de vorderingen binnen de diverse projecten gedeeld.- Financiën: -- Automatisering: -- Juridische aspecten: -- Technische aspecten: -
BETROKKENEN	Melanie Gils Projectteam Duurzaamheid
COMMUNICATIE	De voortgangsrapportage is een communicatiemiddel vanuit de ambtelijke organisatie richting de raad
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none">- Activiteiten: Opstellen voortgangsrapportages- Organisatie: Afstemming binnen projectteam duurzaamheid- Tijdsplanning: april en oktober
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none">- Inzet intern: 20 uur- Inzet extern: -- Overig: -
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none">- Toetsing/meting van de resultaten: De voortgangsrapportage is ter informatie aan de raad aangeboden.- Evaluatie van het proces:- Aanbevelingen en bijstellingen:

Projectplan 4

ONDERWERP	Verduurzaming gemeentelijke gebouwen
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Om een CO ₂ -neutrale gemeente te kunnen bereiken, is het noodzakelijk om ook de gemeentelijke organisatie CO ₂ -neutraal te maken. In totaal zal hiervoor jaarlijks 1,7 kton aan CO ₂ -uitstoot moeten worden vermeden. De gemeente is al goed op weg, door middel van de warmtepomp en zonnepanelen op het gemeentehuis kan de gemeente voor een deel in de eigen energiebehoefte voldoen. Elektrische energie wordt reeds duurzaam en groen ingekocht. Er zijn echter nog meerdere gebouwen in gemeentelijk beheer (werven, brandweerkazernes en gymzalen), waarbij nog geen duurzame maatregelen zijn getroffen, maar waar wel kansen zijn. Ook is niet duidelijk in hoeverre het gemeentelijke gasverbruik groen is.
PROBLEEM	Welke maatregelen kunnen getroffen worden om het gemeentelijke gebouwenbestand verder te verduurzamen?
DOELSTELLING	Het verder verduurzamen van het gemeentelijk gebouwenbestand, d.m.v. schilverbetering indien mogelijk, het opwekken van duurzame warmte (houtkachels, warmtepompen enz.), het opwekken van duurzame elektriciteit (zonnepanelen) en het duurzaam inkopen van groen gas.
RESULTAAT	Een verduurzaamd gemeentelijk gebouwenbestand.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: Samenwerking met ROVA/RENDO binnen Nieuwe Energie NW-Overijssel is een mogelijkheid. Door deze partijen worden financieringsconstructies en procesbegeleiding ingebracht op het gebied van zonnepv en houtkachels. - Financiën: € 222.000,- - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: Kwaliteit/gesteldheid gebouw en toekomstig gebruik zijn bepalend voor de mogelijkheden per gebouw.
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Gerben Stokvis - ROVA/RENDO binnen Nieuwe Energie NW-Overijssel - Melanie Gils - Eventuele externe inhuur
COMMUNICATIE	Op projectniveau.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Nader onderzoek, uitvoering, oplevering. - Organisatie: - - Tijdsplanning: 2014 -2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 40 - Inzet extern: Eventuele externe inhuur - Benodigd budget: € 222.000,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Aantal gerealiseerde projecten. - Evaluatie van het proces: Doorlopend. - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend.

Projectplan 5

ONDERWERP	Activiteiten Natuur en Milieu educatie
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Bewustwording is een eerste stap naar actie. Daarom wil de gemeente Dalfsen meer aandacht besteden aan natuur- en milieueducatie (nme). Tot nu toe is nme vooral op de basisscholen/basisschoolkinderen gericht. Denk aan Groene Voetstappen en Scholen krijgen Energie. In 2014 en 2015 kijken we ook naar een bredere/andere doelgroep.
PROBLEEM	Op welke wijze kunnen we bewustwording omtrent duurzaam (ver)bouwen en duurzaamheid in brede zin vergroten?
DOELSTELLING	In samenwerking met Natuur en Milieu Overijssel of andere nme-organisaties bewustwordingsactiviteit(en) aanbieden waardoor de bewustwording omtrent duurzaam (ver)bouwen en een duurzame leefomgeving vergroot. Deze activiteiten zijn in ieder geval de Nacht van de Nacht en Groene Voetstappen.
RESULTAAT	Meer bewustwording omtrent het creëren van een duurzame leefomgeving.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: In samenwerking met Natuur en Milieu Overijssel of andere nme-organisaties. - Financiën: € 7.500,- - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Melanie Gils - Natuur- en Milieueducatie organisaties - Scholen - Locale partners zoals Het Boskamp en de Sterrenwacht
COMMUNICATIE	Op basis van activiteiten die georganiseerd worden.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Inventariseren mogelijkheden activiteiten, uitvoering activiteiten, activeren inwoners. - Organisatie: In samenwerking met nme-organisaties. - Tijdsplanning: 2014 -2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 32 uur - Inzet extern: Onbekend - Overig: € 7.500,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Deelname aan activiteiten en ervaringen deelnemers - Evaluatie van het proces: Per activiteit, na afloop activiteit. - Aanbevelingen en bijstellingen: Na afloop activiteit.

SPEERPUNT: DUURZAAM (T)HUIS

Projectplan 6

ONDERWERP	Duurzaam (T)huis
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none">- Behandelend ambtenaar: Melanie Gils- Telefoonnummer: 394- Portefeuillehouder: Klaas Agricola- Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	In 2009 is Duurzaam (T)huis gestart. In vier jaar tijd hebben ongeveer 600 woningen deelgenomen aan het project. In juli 2012 is Dalfsen overgegaan op de Overijsselse Aanpak 2.0
PROBLEEM	De Overijsselse Aanpak 2.0 en het huidige economische klimaat vergen aanpassingen in de werkwijze van Duurzaam (T)huis
DOELSTELLING	Het doorontwikkelen van Duurzaam (T)huis zodat het beter aansluit bij de Overijsselse Aanpak 2.0 en de behoeften van huidige particuliere woningbezitters.
RESULTAAT	Duurzaam (T)huis 2.0 Idee: uitgaan van de volgorde productie --> monitoring --> besparing.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none">- Personeel: Afhankelijk van inzet van derden, zoals lokale bedrijfsleven en behoefte van particuliere woningbezitters.- Financiën: Inzetten van provinciale gelden verkregen voor Duurzaam (T)huis fase 2.- Automatisering: -- Juridische aspecten: -- Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none">- Melanie Gils- Lokale bedrijfsleven- Provincie- Kennis en Coördinatiepunt (KCP) van Syntens- DSZ-gemeenten
COMMUNICATIE	Onderdeel van communicatieplan Duurzaamheid
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none">- Activiteiten: Inventarisatie behoeften woningeigenaren en lokale bedrijven, juiste middelen en instrumenten bepalen in overleg met KCP, lokale bedrijfsleven (wellicht Enexis) en DSZ-gemeenten, plan van aanpak opstellen, starten met Duurzaam (T)huis 2.0.- Organisatie: Projectleiding door Melanie Gils met ondersteuning bovengenoemde betrokkenen.- Tijdsplanning: 2014 - 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none">- Inzet intern: 350 uur- Inzet extern:- Overig: € 500.000,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none">- Toetsing/meting van de resultaten: Aantal deelnemers en aantal verstrekte Duurzaamheidspremies en Duurzaamheidsleningen- Evaluatie van het proces: Parallel aan provinciale evaluatie- Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend

Projectplan 7

ONDERWERP	Duurzame Nieuwbouw / Bewonersbegeleiding
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	De gemeente Dalfsen streeft naar energieneutrale nieuwbouwwijken. Om duurzaam en energieneutraal bouwen tastbaar en praktisch inzichtelijk te maken wil de gemeente (toekomstige) kavelkopers ondersteunen en begeleiden bij de realisatie van energiewoningen en enkele duurzame demowoningen nieuwbouw realiseren.
PROBLEEM	Naast de economische crisis en het feit dat mensen hun woning niet verkocht krijgen, is ook koudwatervrees voor een gasloze woning een reden om niet te kopen in DNLII. Hierdoor verloopt de kavelverkoop in DNLII moeizaam.
DOELSTELLING	Door het voortzetten van de subsidie duurzame nieuwbouw, het laten bouwen van enkele duurzame demowoningen en het inzetten van bewonersbegeleiding, inwoners van Dalfsen enthousiast te maken voor energieneutraal bouwen, zodat koudwatervrees voor bouwen en wonen in DNLII en andere duurzame nieuwbouwwijken wordt weggenomen. In 2014 en 2015 worden 4 open huizen routes voor de duurzame demowoningen georganiseerd.
RESULTAAT	De kavelverkoop in DNLII en andere nieuwbouwlocaties versnelt en bewoners kiezen ervoor om energieneutraal te bouwen.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: Voortgang project is afhankelijk van lokale marktpartijen die duurzame woningen realiseren. - Financiën: - Automatisering: - Juridische aspecten: - Technische aspecten:
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Melanie Gils - Lokale bedrijfsleven - Kavel-/woningkopers
COMMUNICATIE	Tot oplevering van de demowoningen vindt communicatie voornamelijk met bewoners/aannemers/uitvoerders plaats. Na oplevering van de demowoningen zal communicatie over open dagen gaan. Daarnaast hebben kavelkopers de mogelijkheid om begeleiding te krijgen bij het realiseren van een ontwerp voor een energieneutrale woning.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Verkoop en start bouw demowoningen blijven volgen en eventuele bouwers wijzen op mogelijkheden subsidie voor demowoningen nieuwbouw, het organiseren van ondersteunende bijeenkomsten voor potentiële kavelkopers, organiseren open dagen voor de duurzame demowoningen - Organisatie: Melanie Gils - Tijdsplanning: 2014-2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 100 uur - Inzet extern: - - Overig: € 125.000,-, waarvan € 75.000,- provincie en € 50.000, gemeente voor de demowoningen en bewonersbegeleiding. Daarnaast € 100.000,- voor de subsidie duurzame nieuwbouw.
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: De demowoningen zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn minimaal 4 kavelkopers ondersteund bij de realisatie van hun energieneutrale woning. - Evaluatie van het proces: Na 2015.

Projectplan 8

ONDERWERP	Energiebesparing op maat
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils en Ton Schrijver - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Bewoners van sociale huurwoningen en met een uitkering hebben vaker dan gemiddeld te maken met een hoger energieverbruik, enerzijds doordat mensen vaker thuis zijn en anderzijds door verouderde woningen zonder voldoende isolatie.
PROBLEEM	Op welke manier kunnen 'sociale minima' worden ondersteund bij het verlagen van voornamelijk gebruikersgebonden, maar ook gebouwgebonden energieverbruik?
DOELSTELLING	Alle 145 bijstandsgerechtigde huishoudens in de gemeente krijgen een energiebesparingspakket aangeboden en worden geïnformeerd over energiebesparing middels een huisbezoek.
RESULTAAT	Een lagere energierekening voor de deelnemende huishoudens
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: 4 leden voor E-team, Beleidsmedewerker Sociale Zaken, Beleidsmedewerker Duurzaamheid, Medewerker Energieloket. - Financiën: € 10.000,- vanuit budget Meerjarenprogramma Duurzaamheid. - Automatisering: Digitale agenda voor E-team maken - Juridische aspecten: Minima is iedereen tot 110% bijstandsniveau. - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - E-team, bestaande uit Wwb-uitkeringsgerechtigden. - Ton Schrijver: - Melanie Gils - Janny Wink - Lokale bouwmarkten - Trainer E-team: BGreen
COMMUNICATIE	Over het project Energiebesparing en Sociale Minima wordt niet breed gecommuniceerd om stigmatisering van deelnemers te voorkomen.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Activiteiten bestaan o.a. uit het werven van E-team, verzorgen training Energiebesparingsadviseur, afstemming met bouwmarkten zoeken, samenwerking met woningstichtingen, werven van deelnemers, organiseren van huisbezoeken E-team. - Organisatie: Sociale Zaken en Milieu en Bouwen - Tijdsplanning: Najaar 2013 - Voorjaar 2014
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 100 uur - Inzet extern: Inzet E-team. - Overig: € 9.837,50 <ul style="list-style-type: none"> - Opleiding Energiebesparingsadviseur E-team: € 1.500,- - Energiepakket 145 huishoudens: max. € 7.250,- - Vrijwilligersvergoeding € 7,50 per bezoek, max. € 1.087,50 - Variabel: reiskosten E-team. - Communicatie binnen bestaande budgetten.
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Aantal deelnemende huishoudens - Evaluatie van het proces: Na afloop project. - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend.

Projectplan 9

ONDERWERP	Proeftuin Energieneutraal Renoveren
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	<p>De Overijsselse gemeenten Ommen, Dalfsen, Hardenberg, Deventer en Zwolle en de Provincie Overijssel hebben hoge ambities op het gebied van energiebesparing in de bestaande bouw. Allen zijn deelnemer van de Overijsselse Aanpak 2.0.</p> <p>De samenwerkende gemeenten zien mogelijkheden om bestaande woningen, die in sommige gevallen al hebben deelgenomen aan Duurzaam (T)huis, een plus te geven waardoor energieneutraliteit wordt bereikt.</p>
PROBLEEM	Op welke wijze kunnen de samenwerkende gemeenten energieneutraal renoveren stimuleren?
DOELSTELLING	Het opleveren van minimaal 50 energieneutraal gerenoveerde woningen (waarvan ca. 5 in Dalfsen) in Overijssel in een periode van 3 jaar.
RESULTAAT	Minimaal 50 energieneutraal gerenoveerde woningen in Overijssel in een periode van 3 jaar.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: De provincie heeft een projectleider voor het project Energieneutraal Renoveren aangesteld. Voor de uitvoering van het project worden meerdere energieregisseurs aangesteld. Daarnaast nemen de gemeenten en provincie plaats in een projectgroep en wordt samengewerkt met de SEV, het KCP en Pionering. - Financiën: Het project wordt gefinancierd door de SEV en de provincie Overijssel. - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - 5 gemeenten - Provincie Overijssel - SEV - KCP/Pionering
COMMUNICATIE	Volgens projectplan
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Ondersteunen van energieregisseur, meewerken aan oprichten local community, werving bedrijven en woningeigenaren. - Organisatie: Projectleiding is in handen van de provincie, uitvoering door energieregisseur en ondersteuning door deelnemende gemeenten. - Tijdsplanning: juli 2013 – juli 2016
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 40 uur - Out-of-pocket kosten: € 5.000,- - Inzet extern: Onbekend - Overig: -
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Aantal energieneutraal gerenoveerde woningen na juli 2016. - Evaluatie van het proces: Na juli 2016. - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend.

SPEERPUNT: DUURZAAM BEDRIJF

Projectplan 10

ONDERWERP	Duurzaam Bedrijf
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Marco Borkent - Telefoonnummer: 224 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Bedrijven bieden een groot potentieel voor opwekking van duurzame energie. Er is echter ook nog veel winst te halen op het gebied van energiebesparing. Alle energie die bespaard wordt, hoeft immers niet meer duurzaam te worden opgewekt.
PROBLEEM	Er is een groot CO ₂ -besparingspotentieel te realiseren bij bedrijven.
DOELSTELLING	Via Duurzaam Bedrijf wordt een flinke impuls gegeven aan CO ₂ -besparing en een duurzamer bedrijfsleven. Daarnaast wordt via het nieuw op te richten Kennispunt Energie binnen de RUD aandacht gegeven aan handhaving van de energiebesparingsverplichting uit de Wet Milieubeheer.
RESULTAAT	Het einddoel is dat het bedrijfsleven in 2025 20% minder CO ₂ uitstoot (t.o.v. 2009).
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: - - Financiën: Reeds aangevraagd. - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Marco Borkent - Uco Lautenbach (bedrijfscontactfunctionaris) - Bemanning Energieloket Duurzaam Bedrijf: medewerkers van Energie Kenniscentrum (Han Pot) en Archetex - Kennispunt Energie - Provincie (financieringsregelingen Nieuwe Energie in Bedrijf) - Lokale bedrijfsleven
COMMUNICATIE	- Duurzaam Bedrijf is een vast onderdeel van de voortgangsrapportages duurzaamheid aan de raad.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Inhoudelijke uitvoering van bedrijven benaderen, energiescans etc. gebeurt door Energieloket Duurzaam Bedrijf. - Organisatie: projectleiding door Marco Borkent - Tijdsplanning: 2014 - 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 120 uur - Inzet extern: uren van Energieloket Duurzaam Bedrijf. - Overig: totale projectkosten € 40.000,- (vanaf 2012).
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: aantal deelnemende bedrijven. Monitoring ook middels CO₂-scan. - Evaluatie van het proces: Doorlopend. Waar nodig vindt bijstelling plaats. - Aanbevelingen en bijstellingen: doorlopend

Projectplan 11

ONDERWERP	Duurzaamheidsprijs
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Thijs Mosterman - Telefoonnummer: 917 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Een belangrijk aandeel van de Dalfser duurzaamheidsambitie, moet gerealiseerd worden door het bedrijfsleven. Op verschillende manieren kunnen bedrijven worden gestimuleerd om maatregelen te nemen. Door middel van een jaarlijkse Duurzaamheidsprijs worden koplopers beloond en dienen deze als inspiratie voor andere ondernemers.
PROBLEEM	Bedrijven nemen onvoldoende duurzame maatregelen.
DOELSTELLING	Het stimuleren van meer duurzame maatregelen bij meer bedrijven.
RESULTAAT	Meer duurzame innovatie bij het Dalfser bedrijfsleven
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: Een jury moet een selectie maken uit voorlopende bedrijven. - Financiën: € 6.000,- - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Thijs Mosterman
COMMUNICATIE	<ul style="list-style-type: none"> - De prijsuitreiking met persmoment is tijdens de jaarlijkse bedrijvencontactavond.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: selecteren en instrueren juryleden, uitreiking organiseren. - Organisatie: Intern - Tijdsplanning: najaar 2014 en 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 16 uur - Inzet extern: 4 uur per jurylid - Overig: € 6.000,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: aantal persberichten/reacties. - Evaluatie van het proces: na afloop prijsuitreiking. - Aanbevelingen en bijstellingen: meerdere winnaars is goed bevallen. Geen algehele oproep maar juryleden potentiële prijswinnaars laten noemen. Na discussie de winnaars selecteren. In 2012 hadden we ook een certificaat en een houten prijschildje laten maken. Dit wordt erg gewaardeerd door de winnaars.

SPEERPUNT: DUURZAME ENERGIE

Projectplan 12

ONDERWERP	Duurzaam Hoonhorst 2050
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none">- Behandelend ambtenaar: Melanie Gils- Telefoonnummer: 394- Portefeuillehouder: Klaas Agricola- Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Het bewonersinitiatief Duurzaam Hoonhorst 2050 heeft in 2010 de provinciale Duurzame Dorpen wedstrijd gewonnen. Hiermee heeft Hoonhorst een bedrag van € 1.500.000,- gewonnen voor uitvoering van hun duurzame plannen. Na een aantal quick-wins, onderzoeken en het opzetten van businesscases is 2013 het jaar van uitvoering van enkele grote projecten. Voor 2014 en 2015 voorzien wij een verdere doorontwikkeling van Duurzaam Hoonhorst richting een coöperatie of andere werkvorm.
PROBLEEM	Op 31 december 2013 eindigt de termijn voor uitgave van de Duurzame Dorpen gelden. Hoonhorst zal moeten gaan bepalen op welke manier verder invulling wordt gegeven aan Duurzaam Hoonhorst 2050.
DOELSTELLING	Wederzijdse ondersteuning en informatie-uitwisseling tussen Duurzaam Hoonhorst en de gemeente.
RESULTAAT	<ul style="list-style-type: none">- Duurzaam Hoonhorst heeft op de Duurzaam Dorp projecten op succesvolle wijze afgerond en kijkt naar mogelijkheden om Hoonhorst verder te verduurzamen.- De gemeente Dalfsen leert van Duurzaam Hoonhorst en kan dit gebruiken bij het stimuleren van duurzame burgerinitiatieven in de overige kernen.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none">- Personeel: -- Financiën: -- Automatisering: -- Juridische aspecten: -- Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none">- Melanie Gils- Harry van Zwieten- Duurzaam Hoonhorst 2050
COMMUNICATIE	Onderlinge uitwisseling van kennis en informatie d.m.v. email, telefonisch contact en halfjaarlijkse gesprekken.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none">- Activiteiten: Informatie-uitwisseling en ondersteuning bij projecten daar waar noodzakelijk.- Organisatie: Op ad hoc basis en middels halfjaarlijkse gesprekken.- Tijdsplanning: 2014 en 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none">- Inzet intern: 20 uur- Inzet extern: -- Overig: -
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none">- Toetsing/meting van de resultaten: Succesvolle afronding van de projecten van Duurzaam Hoonhorst 2050 en verdere doorontwikkeling van Duurzaam Hoonhorst tot coöperatie of andere werkvorm.- Evaluatie van het proces: Doorlopend- Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend

Projectplan 13

ONDERWERP	Nieuwleusen Synergie
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	Door middel van een co-creatietraject heeft de gemeente Dalfsen eind 2011 inwoners en bedrijven uit Nieuwleusen geactiveerd om zelf met plannen voor een duurzaam Nieuwleusen te komen. Dit traject heeft geleid tot het burgerinitiatief Nieuwleusen Synergie en tot de oprichting van de coöperatie Nieuwleusen Synergie beheer U.A. in april 2012. De coöperatie heeft een achttal projecten waar uitvoering aan wordt gegeven.
PROBLEEM	Nieuwleusen Synergie wil graag een Lokaal Energiebedrijf oprichten en is daarbij specialistische ondersteuning nodig. Voor Nieuwleusen speelt nog specifiek dat Nieuwleusen Synergie heeft aangegeven graag twee windmolens te willen realiseren/exploiteren, waarbij tenminste 50% van de opbrengst ten goede komt aan de participanten van de coöperatie en daarmee de lokale gemeenschap van Nieuwleusen. Daarnaast is samenwerking en informatie-uitwisseling met de taakgroep Duurzame Energie (o.a. vanwege Duurzaam (T)huis en diverse zonpv-acties) een pre.
DOELSTELLING	Wederzijdse ondersteuning en informatie-uitwisseling tussen Nieuwleusen Synergie en de gemeente.
RESULTAAT	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwleusen Synergie komt tot succesvolle uitvoering van de 8 projecten. - De gemeente Dalfsen leert van Nieuwleusen Synergie en kan dit gebruiken bij het stimuleren van duurzame burgerinitiatieven in de overige kernen.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: - - Financiën: - - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Eventueel externe inhuur op afroep - Melanie Gils - Coöperatie Nieuwleusen Synergie
COMMUNICATIE	Onderlinge uitwisseling van kennis en informatie, gesprekken en aanwezigheid bij taakgroepoverleggen.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Informatie-uitwisseling en ondersteuning bij projecten daar waar noodzakelijk. - Organisatie: Op ad hoc basis. - Tijdsplanning: 2014 - 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 20 uur - Inzet extern: Op afroepbasis - Overig: -
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Door middel van afstemming met Nieuwleusen Synergie - Evaluatie van het proces: Doorlopend - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend

Projectplan 14

ONDERWERP	Leefbaar Lemelerveld
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	In navolging van Nieuwleusen zijn begin 2013 inwoners en bedrijven uit Lemelerveld geactiveerd om zelf met plannen voor een Leefbaar Lemelerveld te komen. Het co-creatietraject heeft geleid tot het burgerinitiatief Leefbaar Lemelerveld en tot de oprichting van de coöperatie Leefbaar Lemelerveld. De coöperatie heeft een tweetal werkplaatsen, namelijk duurzaam en leefbaar, waarin aan de diverse projecten uitvoering wordt gegeven.
PROBLEEM	Hoe komen we tot de oprichting van een goedlopend burgerinitiatief in Lemelerveld naar het voorbeeld van Duurzaam Hoonhorst en Nieuwleusen Synergie.
DOELSTELLING	Wederzijdse ondersteuning en informatie-uitwisseling tussen Leefbaar Lemelerveld en de gemeente.
RESULTAAT	<ul style="list-style-type: none"> - Leefbaar Lemelerveld komt tot succesvolle uitvoering van de geformuleerde projecten. - De gemeente Dalfsen werkt samen met Leefbaar Lemelerveld aan het verbeteren van de leefbaarheid en duurzaamheid van het dorp. - De kennis vanuit Lemelerveld kan gebruikt worden bij het stimuleren van duurzame burgerinitiatieven in de overige kernen.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: - - Financiën: - - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Melanie Gils - Leefbaar Lemelerveld - Eventueel externe inhuur op afroepbasis
COMMUNICATIE	Onderlinge uitwisseling van kennis en informatie, gesprekken en aanwezigheid bij taakgroeptoverleggen.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Informatie-uitwisseling en ondersteuning bij projecten daar waar noodzakelijk. - Organisatie: Op ad hoc basis. - Tijdsplanning: 2014 - 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 80 uur - Inzet extern: Op afroepbasis - Overig:
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Door middel van afstemming met de initiatiefnemers - Evaluatie van het proces: Doorlopend - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend

Projectplan 15

ONDERWERP	Bewonersinitiatieven Dalfsen en Oudleusen
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	De gemeente Dalfsen heeft in het Meerjarenprogramma Duurzaamheid 2012-2013 gesteld dat een duurzame leefomgeving alleen tot stand kan komen door samenwerking met inwoners en bedrijven. In Dalfsen en Oudleusen zijn nog geen burgerinitiatieven op het gebied van duurzaamheid.
PROBLEEM	Op welke wijze krijgen wij de inwoners en bedrijven van Dalfsen en Oudleusen gemotiveerd om een burgerinitiatief op het gebied van duurzaamheid te starten.
DOELSTELLING	Stimuleren van burgers en bedrijven in Dalfsen en Oudleusen om een duurzaam burgerinitiatief te starten.
RESULTAAT	Initiatiefnemers in Dalfsen en Oudleusen voelen zich gesteund door de gemeente om een duurzaam burgerinitiatief à la Duurzaam Hoonhorst of Nieuwleusen Synergie te starten.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: Afhankelijk van de inzet/insteek van inwoners en bedrijven in Dalfsen en Oudleusen - Financiën: Afhankelijk van insteek, planvorming, eigen draagkracht en subsidiemogelijkheden zal de gemeente Dalfsen een startbijdrage leveren die maximaal € 35.000,- (gemeentelijke bijdrage Nieuwleusen Synergie) per kern bedraagt. - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Melanie Gils - Initiatiefnemers in Dalfsen en Oudleusen.
COMMUNICATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Via informele contacten in de kernen - Via gesprekken met plaatselijke stakeholders
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Potentiële initiatiefnemers lokaliseren, gesprekken met de potentiële initiatiefnemers aangaan, verbindingen aanbrengen, initiatiefnemers met elkaar verbinden, inhoudelijke en financiële ondersteuning bieden. Bij start burgerinitiatief: informatie-uitwisseling en ondersteuning bij projecten - Organisatie: Op ad hoc basis - Tijdsplanning: 2014 - 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 270 uur - Inzet extern: - - Overig: Max. € 70.000,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Door middel van afstemming met de (potentiële) initiatiefnemers. - Evaluatie van het proces: Doorlopend - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend

Projectplan 16

ONDERWERP	Duurzame energie bij agrariërs
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Frits Snel - Telefoonnummer: 228 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	<p>Al een aantal jaren wordt gezocht naar de juiste manier om agrariërs te ondersteunen bij het verduurzamen van het bedrijf. In voorgaande jaren zijn diverse energiescans uitgevoerd, waaruit blijkt dat agrariërs energiebesparing over het algemeen al ver hebben doorgevoerd. Agrariërs hebben voornamelijk interesse in zonne-energie, maar zien nog weinig mogelijkheden om zonnepanelen zonder financiële ondersteuning te realiseren. LTO Noord heeft al diverse malen een gezamenlijke inkoop georganiseerd. Ook is in samenwerking met de provincie het project 'Asbest van het dak, zon erop' uitgevoerd. In 2013 heeft Stimuland samen met LEADER de lead genomen in een project om 15 agrarische bedrijven te voorzien van zonnepanelen. Binnen Nieuwe Energie NW-Overijssel is een projectvoorstel opgesteld, waarbij agrariërs kunnen profiteren van gezamenlijke inkoop met de keuze tussen eigen financiering of een financieringsarrangement (huren van panelen). Daarnaast wordt waar mogelijk wat betreft asbest aangesloten bij de provinciale aanpak.</p>
PROBLEEM	Op welke wijze kunnen agrariërs ondersteund worden bij de aanschaf van zonnepanelen?
DOELSTELLING	De daken van agrarische bedrijven in de gemeente Dalfsen voorzien van zonnepanelen.
RESULTAAT	Zonnepanelen op de daken van agrarische bedrijven.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: - - Financiën: Om project te laten slagen is een financiële ondersteuning voor agrariërs noodzakelijk. Met het MJP duurzaamheid wordt € 50.000,- aangevraagd. - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Agrariërs - Provincie Overijssel - LTO Noord / Stichting Stimuland / LEADER - Nieuwe Energie NW-Overijssel - Eventueel externe inhuur op afroep
COMMUNICATIE	Op projectbasis.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Actief blijven volgen van ontwikkelingen in Overijssel, rol in communicatie met de agrarische bedrijven. - Organisatie: Frits Snel en Melanie Gils volgen ontwikkelingen en leggen daar waar nodig verbanden/contacten. Communicatie wordt ingezet indien project van de grond komt (uitvoeringstrajecten). - Tijdsplanning: 2014 - 2015
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 40 uur excl. uren binnen Nieuwe Energie NW-Overijssel (zie daarvoor projectplan 30). - Inzet extern: Op afroep - Overig: € 50.000,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Aantal agrariërs dat zonnepanelen laat plaatsen. - Evaluatie van het proces: Doorlopend. - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend.

Projectplan 17

ONDERWERP	Zonnepanelen op niet-MKB gebouwen
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	<p>Diverse scholen hebben deelgenomen aan Scholen krijgen Energie. Van deze scholen zijn energiescans gemaakt, waaruit het plaatsen van zonnepanelen als een mogelijkheid naar voren kwam. Helaas zijn er geen subsidieregelingen voor scholen beschikbaar om zonnepanelen te plaatsen. Er moet dus gezocht worden naar andere oplossingen. Daarnaast wil o.a. sporthal de Trefkoele zonnepanelen realiseren d.m.v. het in het Energieakkoord genoemde coöperatieve eigendom (collectief salderen).</p>
PROBLEEM	Op welke wijze kan het financieel mogelijk worden gemaakt om de niet-MKB gebouwen in de gemeente Dalfsen te voorzien van zonnepanelen?
DOELSTELLING	<p>Alle geïnteresseerde niet-MKB organisaties (scholen, sporthallen, kerken, culturele organisaties, maatschappelijke organisaties) hebben de mogelijkheid om hun gebouwen te voorzien van zonnepanelen. Deze zonnepanelen worden gefinancierd middels coöperatief eigendom, een lening of leaseconstructies. Dalfsen stelt zelf een fonds niet-MKB organisaties in. Niet-MKB organisaties kunnen een lening uit dit fonds krijgen tegen lage rente.</p>
RESULTAAT	Niet-MKB gebouwen in de gemeente Dalfsen zijn voorzien van zonnepanelen.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: Samenwerking met diverse maatschappelijke en marktpartijen. - Financiën: € 100.000,- (Fonds niet-MKB organisaties) - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Melanie Gils - Eventueel externe inhuur - Nieuwe Energie NW-Overijssel (ontwikkelt diverse leasemodellen)
COMMUNICATIE	In samenspraak met de deelnemende niet-MKB organisaties
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Komen tot een voorstel voor een financierings-/leaseconstructie voor zonpv op niet-MKB gebouwen, realisatie van zon-pv op niet-MKB gebouwen. - Organisatie: - Tijdsplanning: 2014
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 40 uur - Inzet van Fonds niet-MKB organisaties - Inzet extern: Op afroep - Overig: € 100.000,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Aantal geplaatste zonnepanelen. - Evaluatie van het proces: Doorlopend. - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend.

Projectplan 18

ONDERWERP	Nieuwe Energie NW-Overijssel
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Melanie Gils - Telefoonnummer: 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	In 2011 en 2012 is in samenwerking met Staphorst, Zwartewaterland, Steenwijkerland, Provincie Overijssel en ROVA gewerkt aan een gezamenlijke visie op energietransitie. Vanuit een studie uitgevoerd door Oranjewoud en Wageningen Universiteit is duidelijk geworden dat een volledig zelfvoorzienende energieregio in 2020 haalbaar is met de omvang van de huishoudens in de regio. In 2050 is het mogelijk om geheel zelfvoorzienend te zijn. De vier gemeenten, provincie, ROVA en RENDO Duurzaam hebben de intentie uitgesproken om gezamenlijk de energievisie vorm te geven, middels uitvoering van het projectplan Nieuwe Energie in Noord-West Overijssel 2013-2014.
PROBLEEM	Op welke wijze kan de energietransitie in NW-Overijssel versneld worden, zodat in 2050 een zelfvoorzienende regio bereikt wordt?
DOELSTELLING	Het uitvoeren van de projecten uit het projectplan Nieuwe Energie in Noord-West Overijssel 2013-2014.
RESULTAAT	Een zelfvoorzienende regio (energie) in 2050
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: Samenwerking met de diverse partijen is vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst Nieuwe Energie in Noord-West Overijssel 2013-2014. - Financiën: Aan Dalfsen is een projectbijdrage van € 9.146,- gevraagd. De provincie Overijssel draagt bij middels een projectsubsidie. - Automatisering: - - Juridische aspecten: Rechten en plichten van elke partij zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. - Technische aspecten: ROVA en RENDO Duurzaam zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het initiëren en uitvoeren van de in het projectplan vermelde projecten.
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenten Dalfsen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland - Provincie Overijssel - ROVA en RENDO Duurzaam - Inwoners en bedrijven uit de betrokken gemeenten
COMMUNICATIE	Zie projectplan Nieuwe Energie in Noord-West Overijssel 2013-2014.
UITVOERINGSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Activiteiten: Zie projectplan. - Organisatie: Zie projectplan. - Tijdsplanning: 2013-2014
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Inzet intern: 116 uur per jaar - Inzet extern: Zie projectplan. - Overig: € 9.146,- - Out-of-pocket kosten: € 5.000,-
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: Resultaten op projectniveau, o.a. aantallen deelnemers aan zonpv-projecten en totale behaalde MW aan zonne-energie. - Evaluatie van het proces: Doorlopend, middels stuurgroepbijeenkomsten en projectgroepbijeenkomsten. - Aanbevelingen en bijstellingen: Doorlopend.

SPEERPUNT: DUURZAME MOBILITEIT

Projectplan 19

ONDERWERP	Duurzame Mobiliteit
CONTACTPERSONEN	<ul style="list-style-type: none"> - Behandelend ambtenaar: Irene van Oenen en Melanie Gils - Telefoonnummer: 238 en 394 - Portefeuillehouder: Klaas Agricola - Ambtelijk opdrachtgever: Jan Derksen
AANLEIDING	<p>Mobiliteit zorgt voor 33% van de CO₂-uitstoot in de gemeente Dalfsen. In 2012 bedroeg de totale CO₂-uitstoot in Dalfsen 186,2 kton. Verkeer en vervoer nam hiervan 62,9 kton voor zijn rekening. Tot nu toe heeft de gemeente Dalfsen nog niet ingezet op het terugdringen van CO₂-uitstoot door verkeer en vervoer. De laatste jaren is een daling in de uitstoot door verkeer en vervoer te zien. Volgens het Kennisplatform Verkeer en Vervoer is deze daling voornamelijk te danken aan een daling in het transportvolume (goederentransport over de weg) vanwege de economische crisis. Het zuiniger worden van nieuwe voertuigen heeft nog nauwelijks invloed. Bij het aantrekken van de economie ligt het voor de hand dat ook de CO₂-uitstoot in de sector weer hoger zal worden. Aandacht voor duurzame mobiliteit is daarom essentieel.</p>
PROBLEEM	Op welke wijze kan Dalfsen bijdragen aan het terugdringen van de CO ₂ -uitstoot door verkeer en vervoer?
DOELSTELLING	<p>Een bijdrage leveren aan de vermindering van de CO₂-uitstoot door verkeer en vervoer, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beperken van autokilometers (bv. ruimtelijke keuzes bij nieuwe ontwikkelingen, telewerken enz.) - Stimuleren alternatieven voor autoverplaatsingen - Duurzame brandstofbronnen gebruiken voor overblijvende autokilometers - Het CO₂-neutraal maken van het gemeentelijke verkeer/wagenpark - Het stimuleren van inwoners en bedrijven om duurzamer te vervoeren.
AFBAKENING	<p>Aangezien de gemeente weinig invloed kan uitoefenen op doorgaand verkeer, is de inzet van de gemeente afgebakend tot gemeentegebonden verplaatsingen (herkomst-bestemmingsverkeer).</p> <p><i>Alle mobiliteit van personen en goederen van en/of naar de gemeente en binnen de gemeente.</i></p>
RESULTAAT	Een aantoonbare daling van de CO ₂ -uitstoot door verkeer en vervoer in Dalfsen.
RANDVOORWAARDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Personeel: Irene van Oenen, Richard Pap, Melanie Gils - Financiën: € 12.500,- beschikbaar vanuit MJA Duurzaamheid 2009-2012, project E1 Wagenparkscans is niet uitgevoerd. Behoeft aanvullende financiering. - Automatisering: - - Juridische aspecten: - - Technische aspecten: -
BETROKKENEN	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeentelijke organisatie - Inwoners en bedrijven - Provincie - Aanbieders duurzaam bedrijfsvervoer - Orangegas / Fuelswitch (of andere aanbieder groen gas vulpunten) - Mywheels of andere organisatie autodelen - Vereniging Buurtbus Vechtdal - Klimaatverbond
COMMUNICATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Per project

UITVOERINGSPLAN

3 aandachtsgebieden uitvoering

De uitvoering van het projectplan Duurzame Mobiliteit zal naast een aantal nieuwe projecten, ook vooral een intensivering van bestaande projecten en activiteiten betekenen. Er zijn drie tranches / aandachtsgebieden waarlangs uitvoering zal plaatsvinden. Naast de genoemde projecten zijn ook het behoud van voorzieningen in de kernen (leefbaarheid) en de mogelijkheden van thuiswerken en telewerken essentieel voor het bereiken van een daling van de CO₂-uitstoot door verkeer en vervoer. Projecten zoals de Trefkoele+, glasvezelinternet en Nieuwleusen Synergie dragen hier in belangrijke mate aan bij.

1. Gemeentelijk wagenpark

- Realisatie groengas thuintankinstallatie op gemeentewerf (insteek: duurzame brandstof)
 - Het is mogelijk om op eigen terrein een groengas tankinstallatie te realiseren. Onder andere FuelSwitch en Orangegas zijn bedrijven die dit aanbieden. De kosten voor de tankinstallatie zijn ongeveer € 10.000,-. Er zal gekeken worden naar de mogelijkheden (locatie, vergunningen, kosten) om een tankinstallatie te realiseren.
- Aanschaf groen gas auto's buitendienst (insteek: duurzame brandstof)
 - Indien het mogelijk wordt in binnen de grenzen van de gemeente Dalfsen groengas te tanken, kan overwogen worden om bij vervanging van wagens van de buitendienst te kiezen voor duurzame groengas auto's. De provincie biedt op dit moment aantrekkelijke subsidies bij aanschaf van duurzame wagens. Wagens zullen vervangen worden op basis van behoefte. Per vervanging wordt gekeken naar de beste brandstofoplossing.
- Verduurzaming dienstreizen (insteek: minder autokilometers in combinatie met duurzame brandstof)
 - Groengas dienstauto. Op dit moment worden dienstritten in eigen auto gereden. Hiervoor ontvangt de medewerker een kilometervergoeding. Dit werkt soms stimulerend – kilometers maken levert geld op. Een alternatief is de aanschaf van groengas dienstauto's. Meerdere gemeenten hebben hier ervaring mee. Door de aanschaf van een groengas dienstauto worden kilometers veel zuiniger en goedkoper gereden. Het aantal kilometers daalt wellicht? Dalfsen gaat de mogelijkheden om een of meerdere groengas dienstauto's aan te schaffen onderzoeken. Er bestaat de mogelijkheid om deze dienstauto's aan te bieden als deelauto. Hierdoor kunnen bewoners in de avonduren en in de weekenden gebruik maken van de dienstauto's. De gemeente ontvangt hiervoor een vergoeding.
 - Stimulering gebruik elektrische scooters (training). Het geringe scootergebruik heeft mede te maken met de onbekendheid van de gemeentelijke medewerkers met de scooters. Ook heeft niet iedereen ervaring met scooterrijden. Om medewerkers kennis te laten maken met de elektrische scooters zal een training worden georganiseerd, waarbij de medewerkers leren de scooter te bedienen en op de scooter aan het wegverkeer deel te nemen. De cursus zal intern worden gegeven door collega's die al ervaring met de scooter hebben.

- Stimulering OV-gebruik

2. Duurzame mobiliteit in nieuw GVVP

- Mobiliteitsmanagement
 - Streven: Mobiliteitsmanagement in Dalfsen is specifiek gericht op het beperken van automobilititeit of het verplaatsen van de mobiliteit naar andere modaliteiten. Dit kan bereikt worden door het bieden van goede alternatieven.
- Optimalisering openbaar vervoer
 - Dalfsen zal bij de concessieverlening door de provincie voor het openbaarvervoer in de gemeente nadrukkelijk de voorkeur uitspreken voor duurzaam vervoer. Hierbij kan gedacht worden aan de inzet van aardgasbussen of hybride bussen. Verder zal Dalfsen binnen de nieuwe OV-tactiek van de provincie samen met hen zoeken naar handige combinaties van buurtbus-Regiotaxi- en doelgroepenvervoer. Een uitnodiging voor een gesprek met de provincie hierover is verstuurd. Dit kan leiden tot minder kilometers. Daarnaast is een koppeling mogelijk met de status van Lemelerveld als proefdorp binnen de OV-tactiek van de provincie. Insteek is hier het bereikbaar houden van het dorp met minder financiële middelen. Ook zou hier het verminderen van kilometers mogelijk kunnen zijn (Duurzaam Lemelerveld) en/of het gebruik maken van duurzame brandstof.
- Zorgvuldig plannen nieuwe infrastructuur
 - Verbeteren doorstroming
 - Fietsvriendelijke wegen
 - VervoerPrestatie op Locatie (VPL). Dit is een speciaal ontworpen aanpak om de samenwerking tussen stedenbouw en verkeer in het stedelijk planproces te stimuleren en verbeteren. De VPL-aanpak is geschikt voor de (her)inrichting van wijken, wegen en kruispunten.
- Ruimte voor innovatieve pilot duurzame mobiliteit

3. Stimulering duurzame mobiliteit inwoners en bedrijven

- Realisatie aardgas- / biogasvulpunt in de gemeente
 - Faciliteren vergunningverlening voor vulpunt
- Communiceren subsidie aardgas- en elektrische auto's
 - De provincie Overijssel geeft € 1.000,- subsidie bij de aanschaf van een volledig elektrische of een groengasauto. Daarnaast wordt € 3.000,- subsidie gegeven bij de aanschaf van groengas bestelbusjes en € 10.000,- voor groengasvrachtwagens. Daarnaast zijn er voor bedrijven nog diverse landelijke subsidies en fiscale voordelen bij aanschaf van duurzame voertuigen. Deze informatie zal breed worden gecommuniceerd.
- Elektrische laadpalen promoten
 - De gemeente Dalfsen beschikt over 5 laadpunten, in elke kern een. Hiermee loopt Dalfsen landelijk voorop. Echter, veel inwoners zijn zich niet bewust van de laadpalen. Communicatie is daarom essentieel. Daar waar een laadlocatie nog onvoldoende herkenbaar is, zal een verkeersbord worden geplaatst. Daarnaast worden de mogelijkheden om laadpalen op eigen (bedrijfs)terrein te plaatsen breed gecommuniceerd.
- Promoten Mywheels/autodelen
 - Autodelen haalt gemiddeld vier auto's per deelauto van de weg.

	<p>Autodelen kan gestimuleerd worden door hierover de communiceren. Daarnaast is het mogelijk om deelnemers aan Mywheels of andere autodeelprojecten een subsidie te geven. Lidmaatschap is gratis, maar je betaalt wel € 4,- per boeking. Bij minimaal 25 x keer per jaar gebruik van een deelauto ontvangt de gebruiker eenmalig € 100,-. Het totaal beschikbare budget ter stimulering van autodelen is € 3.000,-.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promoten Buurtbus Vechtdal <ul style="list-style-type: none"> ○ In overleg met de Vereniging Buurtbus Vechtdal zal gekeken worden naar mogelijkheden om extra communicatie in te zetten om de bekendheid van de Buurtbus te vergroten. • Groene Voetstappen Campagne <ul style="list-style-type: none"> ○ Dalfsen biedt scholen binnen de gemeente jaarlijks de mogelijkheid om mee te doen met de Groene Voetstappen Campagne. Leerlingen gaan met duurzaam vervoer naar school en mogen voor elke dag voetstapstickers verzamelen. Kosten voor deze campagne zijn tot en met 2015 € 900,-.
UITVOERINGSKOSTEN	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdsplanning: 2014 - 2015 - Inzet intern: 500 uur <ul style="list-style-type: none"> • Irene van Oenen: 300 uur • Melanie Gils: 50 uur • Richard Pap: 150 uur - Inzet extern: Onbekend - Overig: <ul style="list-style-type: none"> - Aanschaf thuishankinstallatie: ca. € 10.000,- - Aanschaf groengas bedrijfswagens: nader te bepalen - Aanschaf groengas dienstauto's: nader te bepalen - Promotie-actie Mywheels: € 3.000,- - Groene Voetstappen: € 900,- (via budget NME) - Communicatie en promotie: € 5.000,- <p>Benodigd budget: € 5.500,-</p>
EVALUATIE	<ul style="list-style-type: none"> - Toetsing/meting van de resultaten: - Evaluatie van het proces: - Aanbevelingen en bijstellingen: